

Basın Toplantısı

26 Nisan 2011

54. Uluslararası Venedik Bienali – Türkiye Pavyonu tanıtım toplantısına hoşgeldiniz !

Bu yıl gerçekleşecek olan **54. Uluslararası Venedik Bienali Türkiye Pavyonu’nu Ayşe Erkmen** temsil edecek.

Londra’da yerleşik Yeni Zelandalı küratör **Danae Mosmann da küratöryel işbirliğine** davet edildi. Danae’yle daha önce Yeni Zelanda’nın Christchurch kentinde kamusal alanda gerçekleşen 5. Scape Bienali’nin eş küratörlüğünü yapmıştım, ayrıca, Danae’yle Ayşe de daha önce başka projelerde birlikte çalışmışlardı. Farklı bir nesil ve coğrafyadan gelen Danae, projeye önemli bir dinamik getirdi. Ayrıca, **Danae Mossman, Ilkay Baliç**’le birlikte pavyonun **yayınının editörlüğünü** üstlendi. **Yapı Kredi Yayıncılığın** desteğiyle gerçekleşen kitabın **tasarımını da Bulent Erkmen** yapıyor. Son olarak **pavyonun çantasını** tasarlaması için **Konstantin Gronic**’i işbirliğine davet ettik. Bu çantaların üretimini **Bilsar** üstlendi.

Neden Tek Sanatçı, Neden Ayşe Erkmen?

Aslında bu, Ayşe Erkmen’in sanatsal yaklaşımı, üretimi ve tecrübesinden kaynaklanıyor, hem de Venedik Bienali’ni diğer Bienallerden ayıran ölçeği, yapısı ve deneyiminden.

Ayrıca mekanın özelliklerini de gözden kaçırmamak gerekir.

1)- Venedik Bienali Olgusu:

53. Venedik Bienali 2009: Making Worlds

Artistik direktör: Daniel Birnbaum

Ana sergi: 89 sanatçı

Ulusal Pavyon sayısı: 77

Paralel Etkinlik sayısı: 44

Toplam **210** proje ve etkinlik

XXX

Ki bunlara ek olarak sayısız bağımsız etkinlik de yer alıyor.

3)- Venedik, küresel sanat organizasyonlarının “zirvesi”, hem de bienallerin başlangıç yeri olarak, zorlu ama, zorlu olduğu kadar, karşı konulmaz ve heyecan verici bir yer.XXX

4)- Farklı dünyaların ve gerçekliklerin kesiştiği bir üst-sanat dünyası. XXX

5)- Küresel ekonomik sistemlerin, siyasetin ve çağdaş kültürün iç içe geçtiği bir mikro kozmos.XXX

6)- Sanat ve turizmin bir araya geldiği; uzun parti geceleri, sıcak sergi izleme günleri, sosyalleşme, profesyonel ilişkiler, gözlem, eleştiri ve tükenmenin sınırına geldiğiniz bir yer. XXX

7)- Venedik, küresel sanat dünyasının şenlikli “kamusal alanı” olarak görülebilir. Bu anlamda baktığınızda, aklınıza doğal olarak bir soru geliyor: böyle büyük bir enerji salınımına, ölçeğe ve deneyimine karşılık vermek mümkün mü? XXX

8) - Bienali bu anlamda ele aldığınızda, bütün bu kompleks yapıyı anlayacak, sanata bakışıyla, üretimiyle ve tecrübesiyle bu özel duruma yanıt verecek, ve güçlü bir cümle ortaya koyabilecek bir sanatçıyla işe koyulmanın gerekliliği ortaya çıkar. XXX

9)- Ayşe Erkmen’nin işlerine baktığımızda hemen her zaman durumu bir bütün olarak ele alan bir yaklaşım görüyoruz. XXX

10)- Ayşe Erkmen’nin işleri, mekana, duruma ve bağlama cevap verir. Ayrıca, hemen her işi, heykelle ilgili yeni form, işlev ve ilişkilerin yeniden düşünülmesini içerir. XXX

Bu duruma bir kac örnekle bakabiliriz: 1997 yılında Münster Sculpture Project için gerçekleştirdiği projesi “Heykeller Havada” isimli projesi, 2002 yılında Deutsche Bank için gerçekleştirdiği “ Taşınan Gemiler”, 2004 yılında Bremen için hazırladığı “Ağustos’a Kadar” ve 2002 yılında Viyana’daki Secession sergisinde yer alan “İyiye İşaret Değil” projelerine kısaca bakalım:

11)- “Heykeller Yayında” 1997: 3 - 4 görsel XXX

AYSE’YE SORU: Bu projenin ortaya çıkışının aslında çok ilginç bir hikayesi var, ayrıca, senin proje geliştirme biçimini de örnekliyor. Münster’in merkezindeki Kilise, senin bu meydanla ilgili yaptığın hemen tüm projeleri geri çevirerek, seni yepyeni bir proje bulmaya itti. Bu süreçten bahsedebilir misin?

Duruma yanıt veren bir eser. Mutlu kazalar/tesadüfler: Hem heykel sergilerine referans hem de heykelin sosyal yaşamına. En alışılmadık heykel sergisi.

12)- “ Taşınan Gemiler” 2002: 3 - 4 görsel XXX

AYSE’YE SORU: Neden bu üç kenti seçtin?

“Anne kucağı”

3 şehir (Shingu, İstanbul ve Venedik) – 5 hafta boyunca Frankfurtta’ki Main nehrinde sefer yaptılar. küreselleşmenin ve liberal Kapitalizmin sonsuz olanaklarını gözler önüne seriyor.

13)- “İyiye İşaret Değil” 2002: 3 -4 görsel XXX

3 birbirinden bağlantısız olayın mutlu bir kazayla/tesadüfle bir araya gelmesi.

14)- “Ağustos’a Kadar” 2004: 2-3 görsel XXX

Serendipçe + mekanın dış dünyayla bağlantılandırılması

Arsenal’deki Türkiye pavyonunu ilk ziyaret ettiğimizde direkt bu işini düşündüm.

15)- Arsenale’deki pavyondan 3-4 fotoğraf: Google earth’ten hava fotoğrafı, planı ve iç mekan fotoğrafları, Ayşe Erkmen’in pencereden dışarısını çekerken çekilmiş fotosu, bir iki tane de kanal fotoğrafı, bir iki adet detay (üretim yeri olduğunu gösteren).

15a)- Bu yıl Türkiye Pavyonu’nun sergi mekanı, Bienal’in ana sergi mekanı olan Arsenale’de yer alıyor. Burası geniş güzel bir oda, hem ana promenade açılan bir kapısı, hem de Arsenale’nin hemen arkasında bulunan kanala bakan büyük bir penceresi var. Ayrıca, mekanda bulunan mimari izlerden burasının bir üretim yeri olduğunu görüyorsunuz. XXX

16)- Ayşe Erkmen bu mekâna, duruma-özgü ve bağlama-duyarlı performatif bir heykel yerleştirmesiyle karşılık verdi. Mekânı çalışan bir makineye, bir su arıtma birimine dönüştürdü. XXX

17)- Proje Çizimi: Kuşbakışı çizimi tek tek makinelerin tanımları oklarla gösterilmiş + Arkal.pdf + UF-Module.pdf + ANHhint.jpg / ANHseite1.jpg + Kuşbakışı oksuz

18)- Acil su arıtma biriminin her bir parçası (yüksek basınç pompası, ters osmoz membranları, filtreleme sistemleri, konteynırlar ve tanklar) mekânın içinde birbirinden ayrılarak, odanın dört bir yanına dağılıyor ve renkli borularla yeniden birbirlerine bağlanıyor. XXX

19)- Proje çizimi (6-8) örnek: göz hizzası vs.

20)- Erkmen, izleyicinin dönüşüm sürecinin parçası olduğu bir mekân yaratmak amacıyla, bu endüstriyel formları koreografik olarak düzenliyor. Sürecin sonunda, arıtılmış su kanala geri veriliyor: kanalın ve okyanusun ezici ölçeğine karşı beyhude, ama cesur bir jest. XXX

20)- Neden Plan B ?

“B Planı”, varsayımsal “A Planı” başarısızlığa uğradığında devreye sokulan plana göndermede bulunmanın yanında, pek çok yan anlam ve çağrışımlarla da yüklü. XXX

21)- “Stratejik planlama”, “yüksek öncelik”, “çok gizli”, “en kötü durum senaryosu” ve “B Planı”: Askerlik, savunma, iş idaresi ve yöneticilik sistemlerinden ödünç alınan bu terminoloji, dünyanın dört bir yanında istihbarat servisleri, ordu ve ulus-ötesi şirketlerce başvurulmuş “taktikler”e göndermede bulunur. XXX

22)- “Aciliyet”i, “ciddiyet”i ve “zorunluluk”u akla getiren bu yapısal terminoloji, ekoloji, çevrecilik, tıp, sağlık, enformasyon teknolojileri ve bilgisayar bilimleri gibi çeşitli alanlara da sızmış durumda.

Gündelik dile de uyarlanan bu terimler, kökenlerindeki ciddiyeti alaya alırcasına, tatil planları, iş çıkışında arkadaşlarla buluşma veya konsere gitme gibi daha sıradan bağlamlarda da dolaşımda bulunmakta. XXX

23)- Sanat projeleri bağlamında, herhangi bir projenin içinden geçtiği gelişim sürecine de atıfta bulunuyor.

B planı seçeneği, sunduğu sayısız planlama ve üretim meseleleriyle birlikte, ölçeğinin ve üslubunun uyandırdığı rekabetçi yapısıyla Venedik Bienali üzerine konuşulanların ortak paydası haline geldi. XXX

24)- *Plan B*, büyük bir küresel etkinlik olan Venedik Bienali hazırlıklarının beraberinde getirdiği “ciddiyet”e, “aciliyet”e ve “zorluklar”ı işaret ediyor; fakat aynı zamanda da bu durumun ironik bir eleştirisi. XXX

Erkmen’in *Plan B* projesi, birbiriyle bağdaşmaz üç parçayı üst üste getiriyor: **Venedik Bienali** fenomeni; **B Planı** –ve yüklü terminolojisi– ve suyun üretim ve dönüşümünün cisimleşmiş hali olan bir **su arıtma birimi**. Bu kesişme, birbiriyle ilgisi olmayan bu parçalara eşzamanlı bir bakış imkânı sunan, parçaların tek tek ortaya koyabileceğinin ötesinde bir anlayış uyandırabilecek bir paralaks yarık üretiyor.

Teşekkürler:

Burada, Türkiye Pavyonunun gerçekleşmesine destek veren tüm kurum, şirket ve kişilere teşekkür etmek istiyorum:

Öncelikle, IKSIV’ye ve pavyonun organizasyonunu üstlenen Uluslararası Etkinliklerin Yönetmeni Deniz Ova’ya, İstanbul Bienali Yönetmeni Bige Örer’e, Vakfı’n Genel Müdürü Görgün Taner ve Yönetmen Yardımcısı Ömür Bozkurt’a

Ayrıca, danışma kurulu üyeleri: Ali Akay, Emre Baykal, Levent Calikoglu, Nermin Saybaşı ve Başak Şenova’ya

Pavyonun ana sponsorluğunu üstlenen Fiat’a,

TC. Dışişleri Bakanlığı ve Başbakanlık Tanıtma Kuruluna,

Bilsar ve Yapı Kredi Yayıncılığa,

Ve Ayşe Erkmen’in pavyonu desteklemek için tasarladığı özel olarak Murano’da üretilecek sanat yapıtlarının ilkinin alarak, “54. Uluslararası Venedik Bienali Türkiye Pavyonu Dostu” olan İpek ve Ahmet Merey’e de çok teşekkür ederim.